

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Arbeidstilsynet
Statens Hus
7468 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref
17/1229

Dato
03.01.2018

Tildelingsbrev 2018 - Arbeidstilsynet

1. INNLEDNING

Arbeids- og sosialdepartementet viser til Prop. 1 S (2017-2018) og Innst. 15 S (2017-2018). Arbeids- og sosialdepartementet gir i tildelingsbrevet de økonomiske rammene for Arbeidstilsynet og angir prioriteringer, mål og rapporteringskrav for 2018.

Tildelingsbrevet er styrende for Arbeidstilsynets årlige virksomhet og angir hvilke områder som har høyest prioritet i 2018. Det følger av dette at det i tillegg er oppgaver som skal utføres av tilsynet i 2018, som ikke er eksplisitt omtalt. Erfaring tilsier at det også kan tilkomme saker som det ikke er tatt høyde for ved årets begynnelse, som kan få stor oppmerksomhet og kreve betydelig innsats. Arbeidstilsynets organisasjon må derfor ha fleksibilitet til å påta seg nye oppgaver som gis av departementet på kort varsel.

Dersom Arbeidstilsynet vurderer at det er uklårheter i de forutsetninger og krav som formidles i tildelingsbrevet, har etaten et selvstendig ansvar for å ta saken opp med departementet.

Postadresse
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo
postmottak@asd.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 64
Org. nr. 983 887 457

Telefon
22 24 90 90

Arbeidsmiljø- og
sikkerhetsavdelingen

Saksbehandler
Ewa Koziel
22248662

Innholdsfortegnelse

1.	INNLEDNING	1
2.	LANGSIKTIGE MÅL OG OVERORDNEDE PRIORITERINGER	3
2.1	Videre utviklingsarbeid i 2018	3
3.	MÅL OG STRATEGIER FOR 2018	4
3.1	Virksomhetene skal arbeide bedre med forebyggende arbeidsmiljø, helse og sikkerhet og sørge for forsvarlige arbeidsforhold	4
3.2	Arbeidslivskriminalitet skal avdekkes og bekjempes	5
3.3	Det skal være høy kvalitet på kunnskap om arbeidsmiljø, arbeidsforhold, arbeidshelse og sikkerhet	7
3.4	Arbeidsmiljøregelverket skal bidra til at målene for helse, miljø og sikkerhet nås	7
3.5	Arbeidstilsynet skal ha tillit og troverdighet i offentligheten	7
3.6	Styringsparametere for målene angitt under 3.1-3.2:	8
4.	BEVILGNING OG TILDELT BELØP	9
4.1	Budsjettrammer	9
4.2	Bevilgningsmessige forutsetninger	9
5.	ADMINISTRATIVE FØRINGER	9
5.1	Fellesføring	9
5.2	Oppfølging av krav i digitaliseringsrundskrivet	10
6.	RAPPORTERING	10
7.	DIALOG OG PLANLAGTE MØTER	11

Vedlegg:

1. Budsjettfullmakter
2. Rapporteringsoversikt
3. Møteplan for styringsdialogen

2. LANGSIKTIGE MÅL OG OVERORDNEDE PRIORITERINGER

Arbeidstilsynets mål og tiltak skal underbygge regjeringens mål for arbeidsmiljø og sikkerhet. Tilsynets hovedmål er å arbeide for et seriøst, trygt og inkluderende arbeidsliv.

Arbeidstilsynet skal særlig prioritere oppfølging av følgende utfordringer:

- Manglende systematisk HMS-arbeid som fører til risiko for helseskader i utsatte næringer/bransjer og yrker
- Useriøsitet og uforsvarlige arbeidsforhold
- Arbeidslivskriminalitet

Det er arbeidsgiverne som har ansvar for at virksomhetene har et fullt forsvarlig arbeidsmiljø og forsvarlige arbeidsforhold. Arbeidstilsynet skal påvirke virksomhetene slik at de ivaretar dette arbeidsgiveransvaret. Tilsynets innsats skal rettes mot utsatte næringer, yrker og virksomheter og mot problemstillinger/tema knyttet til uforsvarlige arbeidsforhold på tvers av næringer/bransjer/yrker. Bruken av metoder og virkemidler skal innrettes ut fra hva som er mest effektivt, basert på kunnskap om utfordringer i de bransjene eller virksomhetene som innsatsen rettes mot. En størst mulig andel av Arbeidstilsynets ressurser skal benyttes til kjernevirksomheten, og etaten skal ved bruk av ulike virkemidler være synlig og til stede i arbeidslivet.

2.1 Videre utviklingsarbeid i 2018

Videreutvikling og forbedring av beslutningsgrunnlag for prioriteringer og valg av virkemidler og metoder i tilsynsarbeidet har vært en prioritert oppgave for Arbeidstilsynet og et viktig tema i etatsstyringsdialogen mellom departementet og etaten de siste årene. Utviklingsarbeidet skal videreføres på følgende områder i 2018:

Arbeidstilsynet har ulike virkemidler til rådighet for kjernevirksomheten: tilsyn, veiledning, kunnskapsformidling, premissgiving og samarbeid. Gjennom bruken av virkemidlene skal Arbeidstilsynet påvirke næringer og virksomheter til å ivareta sitt ansvar for forsvarlige arbeidsforhold og systematisk HMS-arbeid på en god måte. Virkemiddelbruken må innrettes slik at den gir best mulig effekt og ressursutnyttelse. Arbeidstilsynet skal fortsatt prøve ut og høste erfaring fra hele spekteret av sine virkemidler. Dette gjelder særlig systematisk bruk av kunnskapsformidling, dialog og samarbeid på næringsnivå der det ligger til rette for dette.

Arbeidstilsynet skal også fortsette å videreutvikle tilnærming og tilsynsmetoder i møte med næringer og virksomheter, slik at oppfølging og valg av tema tilpasses aktuelle arbeidsforhold og arbeidsmiljøutfordringer. Det er også viktig at Arbeidstilsynet tydeliggjør sammenhengen mellom de aktuelle arbeidsmiljøutfordringene virksomhetene står overfor og etatens prioriteringer. Både tema for tilsyn og reaksjonsbruk må vurderes ut fra hvordan Arbeidstilsynet best kan bidra til at virksomhetene kommer videre i eget arbeid med å sikre forsvarlige arbeidsforhold og systematisk HMS-arbeid.

3. MÅL OG STRATEGIER FOR 2018

Arbeidstilsynets mål og tiltak skal underbygge regjeringens mål for arbeidsmiljø- og sikkerhetsområdet om et seriøst, trygt og fleksibelt arbeidsliv.

Arbeidstilsynets aktiviteter skal være kunnskaps- og risikobasert. Etaten skal derfor fortsette arbeidet med å tydeliggjøre og kommunisere grunnlaget for sine prioriteringer. Arbeidstilsynet skal bidra til at partene i arbeidslivet og andre aktører på HMS-området kan utvikle en felles forståelse for hvor det er størst fare for uforsvarlige eller useriøse arbeidsmiljøforhold.

3.1 Virksomhetene skal arbeide bedre med forebyggende arbeidsmiljø, helse og sikkerhet og sørge for forsvarlige arbeidsforhold

Forebyggende arbeidsmiljø-, helse- og sikkerhetsarbeid i utsatte næringer, bransjer og yrker
Arbeidsforholdene i Norge er jevnt over gode. De aller fleste har god helse og arbeider under gode og forsvarlige arbeidsforhold. Selv om helhetsbildet er bra, er det fortsatt utfordringer knyttet til helse, miljø og sikkerhet i norsk arbeidsliv for enkelte næringer, bransjer og yrker. Arbeidstilsynets oppfølging av virksomhetenes forebyggende HMS-arbeid skal bidra til å hindre arbeidsrelatert sykdom, skade og uforsvarlige arbeidsforhold.

En forutsetning for at virksomheter skal kunne jobbe mer treffsikkert med det forebyggende HMS-arbeidet er at de på bakgrunn av sine risikovurderinger avdekker de mest vesentlige risikoforholdene og deretter iverksetter kunnskapsbaserte og relevante forebyggingstiltak. Arbeidstilsynets oppfølging skal derfor bygge på oppdatert kunnskap om vesentlige arbeidsmiljøfaktorer og særlige risikoforhold i utsatte næringer, bransjer og yrker samt kunnskap om hvilke tiltak som mest effektivt bidrar til bedre forebygging i virksomhetene.

Samarbeidet mellom Arbeidstilsynet og STAMI er et viktig grunnlag for myndighetenes påvirkningsarbeid for et målrettet forebyggende arbeidsmiljøarbeid i norsk arbeidsliv. Underveisvurderingen av IA-avtalen i 2016 viste bl.a. at det er et potensiale for mer forebyggende arbeidsmiljøarbeid og tidlig innsats i virksomhetene. Spørsmålet om hvordan partene og myndighetene kan samarbeide om større fokus, påvirkning og oppfølging av virksomhetenes systematiske forebyggende arbeid står sentralt. Arbeidstilsynet, Petroleumstilsynet og STAMI skal bidra i dette arbeidet.

Det er i Arbeidstilsynets oppfølging viktig med en bred tilnærming til virkemiddelbruk. Arbeidstilsynet skal vurdere og eventuelt prøve ut hvilke virkemidler, metoder og tilnærminger som mest effektivt bidrar til at virksomhetene får bedre kunnskap om og motivasjon for å ivareta et systematisk forebyggende arbeidsmiljøarbeid og sikre tilfredsstillende arbeidsforhold. Valg av virkemiddel og metode skal i tillegg baseres på en helhetlig og effektiv utnyttelse av ressurser. Det vises i denne sammenheng også til punkt 2.1.

Trygge og seriøse arbeidsforhold

De fleste virksomheter i Norge bidrar til et seriøst arbeidsliv, men det vil likevel være enkelte virksomheter som ikke fullt ut ivaretar sitt ansvar. Useriøsitet er derfor en utfordring i deler av arbeidslivet. På arbeidslivsområdet kan dette bl.a. omfatte brudd på bestemmelser i arbeidsmiljøloven om arbeidskontrakter, arbeidstid, overtid mv. Dette gjelder også for

mangler ved opplæring og sikkerhetstiltak i virksomhetene. På noen områder rapporteres det også om stor økning i bruk av innleie, og mulige brudd på reglene i denne forbindelse. Dette skal følges opp innenfor Arbeidstilsynets myndighetsområde.

Et av virkemidlene for å fremme trygge og seriøse arbeidsforhold er treparts bransjeprogrammer hvor myndighetene, arbeidstakersiden og arbeidsgiversiden i fellesskap følger opp felles erkjente utfordringer og utvikler nye innfallsvinkler, arbeidsformer og metoder som kan bidra til bedre resultater enn det myndighetene og partene oppnår hver for seg. Arbeidstilsynet skal videreføre dette samarbeidet med organisasjonene i arbeidslivet.

Partene i bygge- og anleggsnæringen har siden 2014 samarbeidet om HMS-Charter for en skadefri bygge- og anleggsnæring for å bidra til en nedgang i antall dødsfall og skader i næringen. Som en del av dette samarbeidet skal Arbeidstilsynet og STAMI utarbeide en årlig rapport om skadeutviklingen i næringen.

Arbeidstilsynet skal følge opp at virksomhetene ivaretar ansvaret sitt etter gjeldende krav til lønns- og arbeidsvilkår. I bransjer der det er fastsatt allmenngjøringsforskrifter, skal Arbeidstilsynet følge opp at virksomhetene utbetaler lønn i tråd med forskriftene. På denne måten skal Arbeidstilsynet bidra til at norske og utenlandske arbeidstakere har likeverdige arbeidsvilkår.

Seriøse bestillere og leverandører er viktig for å hindre at kriminelle aktører får innpass i arbeidslivet. Det forventes at offentlige virksomheter går foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv, jf. bl.a. årets fellesføring. Arbeidstilsynet skal følge opp at offentlige virksomheter ivaretar sitt ansvar i tilknytning til anskaffelser. Arbeidstilsynet skal også bidra i Arbeids- og sosialdepartementets samarbeidsprosjekt med KS om å utarbeide informasjons- og kompetansetiltak rettet mot innkjøpere slik at forskriften om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter blir bedre kjent og etterlevd.

Innsats knyttet til varslervernet

Arbeidstilsynet er tildelt et prosjekt for bedre samhandling mellom offentlig myndigheter om varslings. Det forventes at dette arbeidet fortsetter. Kompetansehevede tiltak og tiltak for å bedre samhandling mellom offentlige myndigheter skal prioriteres, i samsvar med handlingsplanen som er utarbeidet. Arbeidstilsynet skal også prioritere å gi virksomheter, arbeidsgivere og varslere hensiktsmessig informasjon og veiledning om varslings.

3.2 Arbeidslivskriminalitet skal avdekkes og bekjempes

Enkelte deler av arbeidslivet har innslag av kriminelle aktører. Virksomheter som drives systematisk i strid med lover og regler, utsetter sine arbeidstakere for fare, skaper skjeve konkurransevilkår i arbeidsmarkedet og undergraver velferdssamfunnet. Konsekvensene er derfor alvorlige både for de arbeidstakerne som blir berørt, for bransjer og virksomheter som rammes og for samfunnet som helhet. Bekjempelse av arbeidslivskriminalitet krever en felles myndighetsinnsats, hvor kontrollatene samarbeider om felles innsats og virkemiddelbruk for å oppnå størst mulig effekt.

Arbeidstilsynet og andre berørte etater har en sentral rolle i regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet. For dette arbeidet gjelder følgende felles prioriteringer:

Oppfølging av regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet

Innsatsen mot arbeidslivskriminalitet skal være høyt prioritert i 2018. Innsatsen skal omfatte både forebygging og bekjempelse av arbeidslivskriminalitet og skal ha et helhetlig aktørperspektiv. Regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet skal følges opp gjennom etatenes arbeid, og i samarbeid mellom etatene.

Arbeidstilsynet, Skatteetaten, Arbeids- og velferdsetaten og politiet skal utvikle og ytterligere styrke samordningen av innsatsen mot arbeidslivskriminalitet.

Etatene skal sørge for at både egne og felles prioriteringer for innsatsen gjøres med utgangspunkt i analyser og kunnskap. Det nasjonale tverretatlige senteret for analyse og etterretning skal levere kunnskapsprodukter til etatene og det tverretatlige samarbeidet. Gjennom felles operativ innsats i a-krimsentrene skal etatene også sørge for en systematisk innhenting av informasjon om virksomheter/personer, miljøer og fenomener for å bygge kunnskap som skal danne grunnlag for beslutning om prioritering av målgrupper og tiltak. A-krimsentrenes kunnskapsbygging skal inngå i en kontinuerlig læringsløype om hva som gir effekter og sees i sammenheng med tilsvarende arbeid i linjen.

Arbeidstilsynet, Skatteetaten, Arbeids- og velferdsetaten og politiet skal jobbe videre med å utvikle felles mål- og styringsparametere, som skal inngå i den enkelte etats mål- og resultatstyring, og egnede måter å måle effekten av innsatsen.

Etatene skal innen 15. mars 2019 utarbeide en felles årsrapport hvor det redegjøres for prioriteringer og resultater av a-krimssamarbeidet. Denne sendes inn sammen med etatenes årsrapport for 2018.

Arbeidslivskriminalitet er en grenseoverskridende utfordring. Regjeringen har henvendt seg til EU med forslag til tiltak for styrket samarbeid, blant annet et pilotprosjekt med operativt samarbeid med myndighetene i et annet europeisk land. Det er viktig at etatene bidrar til gjennomføring av et slikt samarbeid.

Arbeidstilsynets oppfølging

I tillegg til det tverretatlige samarbeidet skal Arbeidstilsynet også i egen regi følge opp arbeidet mot arbeidslivskriminalitet.

Arbeidstilsynet skal utover samarbeidet med kontrolletatene som inngår i a-krimsentrene, også samarbeide med andre relevante myndigheter og parter der det er hensiktsmessig for å bekjempe arbeidslivskriminalitet.

Arbeidstilsynet skal fremskaffe og analysere informasjon som grunnlag for planlegging og gjennomføring av tiltak. Etaten skal på selvstendig grunnlag, eller i samarbeid med andre myndigheter, innrette virkemiddelbruk og sanksjonsmidler slik at best mulig effekt kan oppnås.

For å ha mer effektiv kontroll med arbeidslivskriminalitet i vegtransportsektoren er det opprettet en egen enhet for trafikk- og kjøretøyskriminalitet. Her koordinerer Statens vegvesen sin innsats med relevante etater. Arbeidstilsynet skal bidra til dette arbeidet.

Arbeidstilsynet skal jobbe for et styrket samarbeid med tilsynsmyndigheter i andre land. I løpet av 2018 etableres det blant annet et operativt samarbeid med Polen, Litauen, Bulgaria og Romania. Arbeidstilsynet skal på vegne av norske myndigheter følge opp arbeidet i den europeiske plattformen mot svart arbeid. Arbeidstilsynet skal også bidra til videreutvikling av informasjonsutveksling om oppfølgingen av virksomheter og aktører som opererer i flere land.

Arbeidstilsynet skal løpende arbeide med kunnskaps- og kompetanseutvikling, for mest mulig effektivt å kunne rette sin innsats mot utsatte bransjer og virksomheter i arbeidet mot arbeidslivskriminalitet.

3.3 Det skal være høy kvalitet på kunnskap om arbeidsmiljø, arbeidsforhold, arbeidshelse og sikkerhet

Oppdatert og kvalitetssikret kunnskap om arbeidsmiljøfaktorer, arbeidsforhold, arbeidshelse og sikkerhet er viktig for at næringer, bransjer, yrkesgrupper og virksomheter skal kunne arbeide systematisk med forebygging. Det er også viktig med kunnskap om hvilke tiltak i virksomhetene som effektivt bidrar til bedre forebyggende helse-, miljø og sikkerhetsarbeid. Arbeidstilsynet skal gjennom sitt arbeid med veiledning, tilsyn, dialog og samarbeid på ulike nivå formidle slik kunnskap.

Arbeidstilsynet skal fortsette samarbeidet med STAMI/NOA om gode tilstandsbeskrivelser og risikovurderinger over arbeidsmiljø- og arbeidsforholdene i Norge, som grunnlag for tilsynets prioriteringer. Erfaringer fra etatens eget tilsynsarbeid, og informasjon om effekt av arbeidet, er også en viktig del av dette kunnskapsbildet.

Arbeidstilsynet skal gjennom eget arbeid og samarbeid med relevante kunnskapsleverandører bidra til at det finnes et godt faglig grunnlag for politikktutforming og forvaltning på arbeidsmiljøområdet, og bidra til at relevante myndigheter og parter har et oppdatert, omforent og helhetlig bilde av arbeidsmiljøtilstanden.

3.4 Arbeidsmiljøregelverket skal bidra til at målene for helse, miljø og sikkerhet nås

Arbeidstilsynet skal bidra til videreutvikling av arbeidsmiljøregelverket i nær dialog med partene i arbeidslivet og departementet. Alle regelverksinitiativer, og kost-/nyttevurderinger av disse, skal drøftes i Regelverksforum. Vesentlige endringer i tilsynspraksis må på forhånd søkes forankret i berørte sektorer og organisasjoner.

3.5 Arbeidstilsynet skal ha tillit og troverdighet i offentligheten

Arbeidstilsynet er avhengig av å ha tillit og troverdighet i offentligheten for å kunne ivareta sitt samfunnsoppdrag. For å oppnå dette er det avgjørende at tilsynets praksis oppfattes som enhetlig og forutsigbart. Beslutninger, vedtak og opptreden i offentligheten skal baseres på solid kunnskap og kompetanse for å opprettholde autoritet og legitimitet på ansvarsområdet. Det er også viktig at det ikke skapes usikkerhet om hvilke vurderinger som ligger til grunn for etatens beslutninger og vedtak.

For å oppnå dette skal Arbeidstilsynet:

- ha systemer og rutiner som sikrer gode vurderinger i beslutninger og vedtak,
- kontinuerlig jobbe for videreutvikling av faglig kompetanse som speiler arbeidslivets utfordringer på HMS-området og når det gjelder arbeidslivskriminalitet,
- ha systemer og rutiner som ivaretar tilsynets habilitet og integritet.

3.6 Styringsparametere for målene angitt under 3.1-3.2:

I styringen av Arbeidstilsynet vil departementet legge vekt på *effekten* av tilsynets arbeid.

Det skal i 2018 gjøres en vurdering av oppnådde effekter i virksomhetene som følge av Arbeidstilsynets innsats. Vurderingen skal baseres på observasjoner og målinger knyttet til følgende styringsparametere for i hvilken grad virksomhetene:

- Har fått økt kunnskap/bevisstgjøring (3.1)
- Har fått økt motivasjon (3.1)
- Forebygger arbeidsmiljøproblemer bedre/mer systematisk (3.1)
- Utenlandske arbeidstakere skal ha lovlige lønns- og arbeidsbetingelser (3.1 og 3.2)
- Redusert handlingsrom for kriminelle (3.2)

Vurderingene av oppnådde effekter skal ta utgangspunkt i ulike målinger og relevante informasjonskilder, herunder brukerundersøkelse, effekttilsyn og andre tilsynsdata. Effektene vil ofte oppstå over tid, og Arbeidstilsynet må derfor se på måloppnåelse også i et langsiktig perspektiv. Etaten må kritisk vurdere kvalitet i målemetoder og kildebruk samt validitet i data, og i denne sammenheng også vurdere om det er behov for ekstern kvalitetssikring. Slike vurderinger skal inngå i årsrapportering, jf. pkt. 6 del III.

For arbeidet mot arbeidslivskriminalitet (3.2) må vurdering av oppnådd effekt også ses i sammenheng med innsatsen i det tverretatlige samarbeidet.

Videre utvikling

Det er vesentlig å ha god kvalitet på informasjon om i hvilken grad tilsynets innsats bidrar til måloppnåelse. Arbeidet med å utvikle styringsparametere og aktuelle målemetoder skal derfor videreføres og følges opp i den ordinære styringsdialogen også i 2018. Arbeidstilsynet skal i det videre arbeidet legge særlig vekt på videreutvikling av målemetoder knyttet til effekt av virkemiddelbruk. Etaten må løpende vurdere kvaliteten i målemetoder og kildebruk.

Etaten skal også vurdere aktuelle målemetoder for arbeidet mot arbeidslivskriminalitet (3.2). Dette arbeidet må ses i sammenheng med utviklingen av felles styringsparametere for det tverretatlige samarbeidet.

Arbeidstilsynet skal rapportere om fremdrift i dette arbeidet i halv- og helårsrapporten for 2018. Det vises også til pkt. 6 om årsrapportering.

4. BEVILGNING OG TILDELT BELØP

4.1 Budsjetttrammer

Utgifter

Følgende midler stilles til disposisjon for Arbeidstilsynet i 2018:

Kap. 640 Arbeidstilsynet

Post	Betegnelse	Kroner
1	Driftsutgifter	619 769 000
21	Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud	11 577 000
45	Større utstyranskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 840 000
	Sum kap. 640 Arbeidstilsynet	636 186 000

Inntekter

Følgende inntekter forutsettes oppnådd i 2018:

Kap. 3640 Arbeidstilsynet

Post	Betegnelse	Kroner
1	Diverse inntekter	0
4	Kjemikaliekontroll, gebyrer	6 809 000
5	Tvangsmulkt	2 465 000
7	Byggesaksbehandling, gebyrer	22 085 000
8	Refusjon utgifter regionale verneombud	12 720 000
9	Overtredelsesgebyr	0
	Kap. 3640 Arbeidstilsynet	44 079 000

4.2 Bevilgningsmessige forutsetninger

Bevilgningen på kap. 640, post 01 er styrket med 1 mill. kroner knyttet til økt saksbehandling i sekretariat for Tvisteløsningsnemnda.

Bevilgningen på post 01 er redusert med 0,44 mill. kroner som følge av gevinster ved overgang til digital post til innbyggere og næringsliv.

Bevilgningene er videre justert for lønns- og prisjustering og justeringer som følge av ABE-reformen.

5. ADMINISTRATIVE FØRINGER

5.1 Fellesføring

Offentlige oppdragsgivere har som innkjøpere av varer og tjenester et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Det forventes at offentlige virksomheter går foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv. Arbeidstilsynet skal ved tildeling av oppdrag og i oppfølging av inngåtte kontrakter sikre at deres leverandører følger lover og regler. Etaten

skal i årsrapporten redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet.

Det vises for øvrig til Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter, Difis "Lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter – veileder for beste praksis" og rundskriv H-8/17 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet om årets fellesføring.

5.2 Oppfølging av krav i digitaliseringsrundskrivet

Med utgangspunkt i kartlegging av potensialet for digitalisering av tjenester og arbeidsprosesser, jf. digitaliseringsrundskrivets krav, skal Arbeidstilsynet blant annet gjøre en vurdering av hvilke tjenester som eventuelt bør ses i sammenheng med andre virksomheters tjenester, og om Arbeidstilsynet har tjenester som egner seg for utvikling av tjenestekjeder. Arbeidstilsynet skal utarbeide planer/strategier som angir etatens prioriterte tiltak på området. Arbeidstilsynet skal i tilknytning til økonomirapportering per 31. august rapportere om status i arbeidet, herunder gis en overordnet oversikt over prioriterte tiltak, vurderinger knyttet til gevinstrealisering og orientering om eventuelle avdekkede regelverkshindringer.

Det vises til Kommunal- og moderniseringsdepartementets digitaliseringsrundskriv, H-7/17.

6. RAPPORTERING

Årsrapport for 2018

Årsrapport for 2018 skal sendes departementet og Riksrevisjonen innen 15. mars 2019. For å få tilstrekkelig tid til forberedelser til vårmøtet ber vi om at utkast til årsrapport for del II, III og IV oversendes departementet 20. februar 2019.

For utforming av årsrapporten vises til veiledningsmateriale utarbeidet av Direktoratet for økonomistyring (DFØ) på deres hjemmeside. Departementet har i tillegg følgende presiseringer:

I Leders beretning

II Introduksjon til virksomheten og hovedtall

- Introduksjon av virksomhet og samfunnsoppdrag
- Omtale av organisasjon og ledelse
- Presentasjon av utvalgte hovedtall
- Nøkkeltall fra årsregnskapet
- Volumtall

Avveining mellom del II og del III: Tabeller som omfatter mer enn ett mål tas med under del II. Tallmaterialet kan henvises til og gis utdypende forklaring i del III der dette er aktuelt.

III Årets aktiviteter og resultater

Innledning (kort):

- Overordnet resultatoppnåelse og effekter av innsatsen for alle mål, inklusive ressursbruk og effektivitet

- Overordnet om utviklingsoppgaver

Rapportering på mål 3.1 og 3.2 fra tildelingsbrevet:

For hvert mål rapporteres aktiviteter og resultater etter bransjer/næringer og ev. etter aktuelle tema ved behov. Hver bransje/næring og ev. tema beskrives ut fra:

- Tilstandsbeskrivelse på bakgrunn av risikobildet
- Aktiviteter
 - Gjennomførte aktiviteter
 - Begrunnelse for valg av virkemidler og metoder
- Resultater
 - Funn og reaksjoner
 - Effekter av innsatsen, jf. pkt. 3.6 om styringsparametere
- Vurdering/analyse for hvert av målene 3.1 og 3.2
 - Analyse av innsats, resultater/effekter og ressursutnyttelse
 - Vurdering av erfaring (læring) sett i forhold til det videre arbeidet

Rapportering på mål 3.3–3.5 og pkt. 5 fra tildelingsbrevet og øvrige rapporteringsbehov:

- Rapport på vesentlige aktiviteter og resultater

IV Styring og kontroll i virksomheten

- Overordnet vurdering og status for styringssystemer og kontroll
- Redegjørelse for ev. vesentlige endringer, jf. bl.a. pkt. 2.1 om videre utviklingsarbeid

V Vurdering av framtidssikter

- Overordnet vurdering av måloppnåelse på lengre sikt sett i forhold til tildelingsbrevets krav og etatens strategiske plan.

VI Årsregnskap

7. DIALOG OG PLANLAGTE MØTER

Møteplan mellom Arbeidstilsynet og departementet for 2018 fremgår av vedlegg 3.

Med hilsen

Eli Telhaug (e.f)
departementsråd

Ragnhild Nordaas
ekspedisjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur

Kopi: Riksrevisjonen
Vedlegg 3

BUDSJETTFULLMAKTER FOR ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENTETS UNDERLIGGENDE VIRKSOMHETER I 2018

Delegering av fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet, jf. Finansdepartementets rundskriv R-110

Finansdepartementet har i rundskriv R-110 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet* gitt departementene fullmakt til å gjøre unntak fra enkelte av bevilgningsreglementets hovedprinsipper. Gjeldende vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene fremgår av dette rundskrivet. Rundskrivet finnes på Finansdepartementets nettsider [Rundskriv fra Finansdepartementet](#).

Arbeids- og sosialdepartementet delegerer følgende fullmakter til underliggende virksomheter i 2018, jf. rundskriv R-110:

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr, jf. rundskrivets punkt 2.2
- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret, jf. rundskrivets punkt 2.3
- Fullmakt til å overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel, jf. rundskrivets punkt 2.5

I henhold til rundskrivets punkt 2.6 er departementet gitt fullmakt til å overskride driftsbevilgninger med inntil 5 prosent til investeringsformål.

Denne fullmakten delegeres ikke, men virksomhetene kan eventuelt søke departementet om samtykke til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i kommende budsjetterminer.

Orientering om overføring av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til neste

I henhold til Bevilgningsreglementet § 5 tredje ledd nr. 1 kan ubrukt utgiftsbevilgning overføres til etterfølgende budsjettår med inntil fem prosent av bevilgningen.

Videre gir bevilgningsvedtak som inneholder stikkordet ”kan overføres” hjemmel til å overføre ubrukt bevilgning til de to etterfølgende budsjettårene.

Det vises til Finansdepartementets veileder om statlig budsjettarbeid punkt 2.4.2.3 for nærmere beskrivelse av overføringsbestemmelsene, samt årlig rundskriv R-2 fra Finansdepartementet om overføring av ubrukede midler.

Det er også Finansdepartementet som treffer endelig vedtak om overføring på grunnlag av innsendte opplysninger fra departementet i forbindelse med årsavslutning av regnskapet.

Departementet vil etter at Finansdepartementet har godkjent overføring av ubrukt bevilgning til etterfølgende budsjettår, stille til disposisjon det beløp den underliggende virksomheten skal ha rådighet over i eget brev.

Vedlegg 2: Rapporteringsoversikt 2018 - Arbeidstilsynet

Frister	Aktivitet
Januar/februar	⇒ Regnskapsrapport til statsregnskapet, se egne frister i brev fra ASD av 18.12.17 om Statsregnskapet for 2017 - årsavslutning og frister for innrapportering
20. februar	⇒ Utkast til årsrapport 2017, jf. pkt. 6 i tildelingsbrev for 2017 samt veiledning fra DFØ ⇒ Rapportering under pkt. 3, jf. pkt 3.6 og del III i årsrapporten ⇒ Rapportering under pkt. 5, jf. del IV i årsrapporten: ⇒ Systemer for risikovurderinger og bruk av dette i styringen ⇒ Fellesføring, jf. pkt. 5.1 ⇒ Brukerundersøkelser og brukerdiallog, jf. pkt. 5.2 ⇒ Beskrivelse av risikoutvikling og oversikt over gjennomførte øvelser, jf. pkt. 5.3 ⇒ Krav om lærlinger i offentlige virksomheter, jf. pkt. 5.4 ⇒ I tillegg rapporteres på oppfølging av ev. merknader fra Riksrevisjonen og særlige rapporteringsplikter etter lov/regelverk, f. eks likestilling
1. mars	⇒ Behov for bevilgningsendring – 1. halvår 2018 (RnB) Dersom det i løpet av året oppstår uventede utgifter eller inntektsbortfall skal disse normalt dekkes ved omdisponeringer innenfor tildelt ramme. Om det ikke er mulig å håndtere merutgiften/inntektsbortfallet innen egne rammer, skal saken tas opp enten i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett eller i forbindelse med omgrupperingsproposisjonen (se frist 20. sept). Forslagene til justeringer skal inneholde: ⇒ Begrunnelse for forslaget om inntekts-/utgiftsendring ⇒ Redegjørelse for de viktigste forutsetninger og usikkerhetsmomenter knyttet til bevilgningsforslaget ⇒ Informasjon om hvilke tiltak som er gjennomført for å begrense utgiftsøkning/inntektsreduksjon ⇒ Forslag til ev. inndekning av utgiftsøkningen/inntektsreduksjonen.
15. mars	⇒ Endelig årsrapport 2017 til departementet og Riksrevisjonen, jf. pkt. 6 i tildelingsbrev for 2017. ⇒ Fellesrapport knyttet til samarbeidet for innsatsen mot arbeidslivskriminalitet, jf. pkt 3.1. i tildelingsbrev for 2017.
2. mai	⇒ Innspill til Prop. 1 S (2018-2019) med utgangspunkt i egen bestilling fra departementet primo april.
24. august	⇒ Halvårsrapport - Overordnet beskrivelse av resultatoppnåelse i 2018, inkl. nærmere angivelse av avvik iht. tildelingsbrevet: Det skal innledningsvis gis en kort overordnet beskrivelse av tilstand og resultatoppnåelsen. Det skal rapporteres på større forsinkelser i fremdriften knyttet til oppgaver som er tillagt etaten gjennom tildelingsbrevet og eventuelt andre store hendelser som påvirker ressursdisponeringen. Det skal også rapporteres om økonomistatus pr. 30. juni 2018 basert på følgende: ⇒ Disponibel bevilgning (tildelte midler + ev. overføringer). ⇒ Eventuelle omdisponeringer, jf. etatens fullmakter. ⇒ Regnskap pr. 30. juni 2018. ⇒ Samlet forventet forbruk i 2018. ⇒ I tillegg skal det i halvårsrapporten rapporteres særskilt på status for arbeidet mot useriøsitet og arbeidslivskriminalitet.
20. september	⇒ Økonomirapportering pr. 31. august

Vedlegg 2: Rapporteringsoversikt 2018 - Arbeidstilsynet

Frister	Aktivitet
	<p>⇒ status for bevilgningsregnskapet i forhold til budsjett og prognoser for året på alle kapitler og poster, inkl. inntektskapitler. Det skal rapporteres om faktisk regnskapsført beløp pr. 31. august og gis en prognose pr. 31. desember 2018. Virksomheten må vurdere regnskapsførte utgifter per 31. august når det beregnes prognose for 31.12. Vesentlige avvik skal omtales, og det skal redegjøres for hva som er årsakene til avvik og hvilke tiltak som iverksettes for å overholde budsjettrammene.</p> <p>Tabelloppsett med følgende kollonner skal benyttes i rapporteringen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kap./post - Totalt budsjett for året - Regnskap/utbetalt per 31.8 - Prognose for utbetalt beløp per 31.12 (inkl. lønnskomp.) - Avvik mellom budsjett og prognose for utbetalt beløp per 31.12 <p>⇒ Det må gis en oversikt over hvordan disponibel bevilgning (totalt budsjett) fremkommer (tildeling, overført bevilgning, utgiftsreduksjoner som følge av refusjoner, revidert budsjett, tilleggsbevilgninger og omdisponeringer, samt alle poster med merinntektsfullmakter og lønnskomp.).</p> <p>⇒ Det skal også gis en tabellarisk fremstilling av hvordan forventet brutto mer-/mindreforbruk på kapittel og post og netto mer-/mindreforbruk justert for merinntektsfullmakter mv. fremkommer.</p> <p>⇒ Innspill til omgrupperingsproposisjonen - se rapporteringskrav til RnB (under 1. mars)</p>
25. september	⇒ Innspill til tildelingsbrev for 2019 med utgangspunkt i utkast fra departementet
28. september	⇒ Eventuelle forslag til særskilte FoU-behov som søkes dekket av departementet påfølgende år. Innspillet skal, så langt det er hensiktsmessig, koordineres med Arbeidstilsynet og i den grad det er naturlig og hensiktsmessig også med STAMI.
To uker før møtet i oktober	<p>⇒ Oppdatert risikobilde basert på innspill til tildelingsbrev for 2019</p> <p>⇒ Ev. forslag til tema for store satsinger 2020</p>
1. desember	<p>⇒ Nye store satsingsforslag for 2020 basert på mal fra Finansdepartementet, jf. FINs årlige rundskriv om Retningslinjer for regjeringens første konferanse om statsbudsjettet 2020 (finnes på regjeringen.no under Finansdepartementet).</p> <p>⇒ Det gjøres i tillegg oppmerksom på at ev. IKT-forslag skal fremmes i tråd med retningslinjer gitt i KMDs Digitaliseringsrundskriv.</p>
Løpende	⇒ Hvis etaten i løpet av året finner at det vil oppstå vesentlige avvik eller forsinkelser i forhold til resultatkravene og andre føringer, jf. pkt. 2 og 3, skal departementet orienteres særskilt om dette. Virksomheten skal da orientere departementet om hvilke tiltak som vil bli gjennomført i den sammenheng.
Frist avklares i samråd med deltakerne	⇒ Årlig rapport om skadeutvikling i bygge- og anleggsnæringen, jf. pkt. 3.2
20. februar 2019	<p>⇒ <i>Utkast til årsrapport for 2018</i>, jf. pkt. 6 i tildelingsbrev for 2018</p> <p>⇒ Aktuelle rapporteringskrav under pkt. 3</p> <p>⇒ Aktuelle rapporteringskrav under pkt. 5</p> <p>⇒ I tillegg rapporteres på oppfølging av ev. merknader fra Riksrevisjonen og særlige rapporteringsplikter etter lov/regelverk, f. eks likestilling og bruk av lærlinger</p>

Vedlegg 3: Møteplan 2018 - Arbeidstilsynet

Dato	→ Aktuelle tema for drøfting
16. mars	→ Etatsstyringsmøte våren, kl. 1030 – 1530 - Oslo
Forrige år (2017)	⇒ Gjennomgang og utsjekking av Årsrapport for 2017
Inneværende år (2018)	⇒ Konsekvenser for årets prioriteringer og fastsatte mål, herunder avklaring av eventuelle innspill til RnB
Neste år (2019)	⇒ Arbeid med Prop. 1 S (2018-2019) og tildelingsbrev 2019.
15. juni	→ Etatsstyringsmøte, kl. 1030 – 1530 - Oslo
24. oktober	→ Etatsstyringsmøte høst – Trondheim
Inneværende år (2018)	⇒ Overordnet beskrivelse av resultatoppnåelse i 2018, inkl. nærmere angivelse av ev avvik iht. tildelingsbrevet – halvårsrapport ⇒ Eventuelle behov for justeringer i forhold til fastsatte mål ⇒ Avklaring av eventuelle innspill til omgrupperingsproposisjonen 2018 ⇒ Nærmere dagsorden fastsettes senere
Neste år (2019) + 1	⇒ Oppdatert risikobilde ⇒ Tildelingsbrev for 2019 ⇒ Ev. tema for nye store satsingsforslag 2020 (frist 1. desember)
Eventuelt: Langtidsplanlegging (2020+)	⇒ Vurdering av overordnede mål på lengre sikt